

Opgave 5

Werken aan evenwicht

De overheid van een land stelt zich in haar economisch beleid ten doel de werkgelegenheid te vergroten met 400.000 personen. Daartoe overweegt ze een verhoging van de overheidsbestedingen, door middel van investeringen in de infrastructuur in het land.

Volgens critici van dit beleid komt hierdoor het handhaven van het evenwicht op de lopende rekening van de betalingsbalans in gevaar.

Met behulp van een Keynesiaans, korte-termijnmodel, is dit probleem te onderzoeken.

(1) $C = 0,7(Y-B) + 17$	$C =$ particuliere consumptie
(2) $B = 0,2Y$	$B =$ belastingopbrengsten
(3) $I = 45$	$I =$ particuliere investeringen
(4) $O = 70$	$O =$ overheidsbestedingen
(5) $E = 0,01H_w + 21$	$E =$ export lopende rekening
(6) $H_w = 10.000$	$H_w =$ omvang wereldhandel
(7) $M = 0,35Y + 16$	$M =$ import lopende rekening
(8) $EV = C + I + O + E - M$	$EV =$ effectieve vraag
(9) $W = EV$	$W =$ netto nationaal product
(10) $Y = W$	$Y =$ netto nationaal inkomen
(11) $A_v = \frac{W}{ap}$	$A_v =$ arbeidsvraag (in miljoen personen)
(12) $ap = 50$	$ap =$ arbeidsproductiviteit per persoon (in duizend euro)

- Alle bedragen luiden in miljarden euro's, tenzij nadrukkelijk anders is vermeld.
- In het model bedraagt de multiplier van de overheidsbestedingen 1,27 (afgerond).
- In de uitgangssituatie bedraagt het evenwichtsinkomen 300 miljard euro.

- 2p **14** Bereken het bedrag waarmee de overheidsbestedingen moeten toenemen om de gewenste vergroting van de werkgelegenheid te bereiken.
- 2p **15** Beredeneer met behulp van het model op welke wijze een bestedingsimpuls door de overheid het evenwicht op de lopende rekening verstoort.

De versturende werking van de bestedingsimpuls op het evenwicht op de lopende rekening wordt niet door iedereen even zwaar ingeschat.

De minister van financiën stelt: „Door het gevoerde overheidsbeleid zal de exportvergelijking veranderen in $E = 0,011H_w + 21$.”

- 2p **16** Geef een verklaring voor de stelling van de minister.
- 3p **17** Is volgens de minister een grotere, kleinere of gelijke bestedingsimpuls nodig dan de bij vraag 14 bedoelde? Verklaar het antwoord zonder een berekening te maken.